

85 VEXELKURSEN.

Morgonbladet n:o 143, 23. VI 1876

Vexelkursen fortfar att stiga. Sedan ämnet senast behandlades i detta blad, är höjningen 4 à 5 %, och vårt myntvärde kan nu anses stå 15 à 16 % under det normala, d. v. s. nära till banksedlarnes värde näst före myntreformen 1865.

Numera borde redan dragningar på årets export ökat vexeltillgången och motarbetat kursens stigande. Men i Bankens noteringar röjes häraf intet spår. I hvad mon den oroande politiska ställningen och den fortfarande, om icke ökade, stagnationen i affärerna kunnat inverka på silfvervärdets fallande, torde ligga utom all beräkning. Det faktiska är, att detta värde oafbrutet nedgår, och att ingen kan förutse, hvar fallandet skall stanna.

Det torde kunna tagas för afgjort, att nästa landtdag besluter guldmyntfot, och likaså, att öfvergången då måste ske till silfrets dåvarande pris i guld. Någon annan öfvergång är, såsom vi sökt visa, icke möjlig. (Se Mbl n:r 106). Men hvilket skall värdeförhållandet mellan metallerna då vara? Säkert vida ofördelaktigare för silfret än i närvarande stund.

Vi upprepa det: alla fordringsegare skola då hafva förlorat 20 à 25 %, alla små fordringsegare i sparbanker och andra banker deri inbegripna, alla låntagare och pensionärer, enkor och barn likaså; hvaremot alla varupriser stigit eller skola stiga med motsvarande belopp, hvilket sistnämnda förhållande just konstituerar den reela förlusten för de först uppräknade. Ty nominelt har hvar och en af dem sitt kapital och sin penninginkomst i behåll, men för alla lefvadsförmödenheter måste de utbetala 20 à 25 % mera penningar.

Obestridligt anse vi vara, att större delen af dessa förluster kunnat besparas landet, om tillräcklig insigt och god vilja funnits, der de borde finnas. Endast en omständighet kan utgöra ett hinder, nemligen ryska fullhaltiga silfvermyntets blifvande ställning. Men denna svårighet möter oafvisligt äfven vid öfvergång till guldmyntfot, och den måste vara undanröjd, redan förrän något förslag kan föreläggas landtdagen. Som bekant, kan det belopp fullhaltigt ryskt silfvermynt, som i rörelsen cirkulerar, beräknas till endast några hundratal rubel. Om någon förändring i sak är derföre icke fråga. Men förhållandet måste regleras endast och allenast till förekommande af vinglerier, som skulle göra all öfvergång till guldmyntfot omöjlig. För åsigterna i Ryssland är det betecknande, att statsbanken icke mera mottager liquid i silfver hvarken i plantsar eller i utländskt mynt.

En komité för guldmyntfrågan är nedsatt. Meddelas icke denna komité svart på vitt, att frågan om ryska metalliska rubeln är ordnad sålunda, att densamma kommer att dela silfvermarkens blifvande ställning, så kan komitén lika gerna genast skiljas åt. Ty hvad helst densamma i öfrigt må kunna utreda eller föreslå, är och förblir torra ord utan all betydelse. Eljest kunde hvarjehanda sägas, om komiténs sammansättning. Vi anmärka blott, att myntdirektorn icke tillhör densamma, icke heller general Neovius i Fredrikshamn, båda de enda personer i landet, som med sakkännedom kunnat afgifva utlåtande om det blifvande guldmyntets beskaffenhet, den senare i synnerhet en så skarp vetenskaplig auktoritet i frågan, som något land kan uppvisa.

Skulle i komitén väckas fråga om möjligheten att interimistiskt tillåta Finlands bank lösa sina sedlar med guld, möter äfven ett sådant förslag nyss åberopade hinder. Skillnaden är dock den, att härvid ingen

ändring kan eller behöfver göras i silfvermarkens gångbarhet, men särskildt stadgande i afseende på metalliska rubelmyntet blir oundgängligt, äfven detta dock endast interimistiskt gällande.

Att en dyrbar tid redan är förlorad, behöfver icke bevisas. Men kan landets mynt ännu räddas från ett ytterligare fallande med t. ex. 10 % af nuvarande låga värde, synes underlåtenhet att vidtaga sådan åtgärd icke kunna försvaras. Att upprätthålla myntvärdet är väl Finlands banks förnämsta åliggande. Vi taga för afgjort, att om banken ännu varit i regeringens hand, nödig åtgärd längesedan skulle vidtagits. Om
10 dess förvaltning af ständerna skall såsom korollarium medföra landets invånares ruin, är det uppenbart, att denna förvaltning icke vore prisvärd. Det är i jämförelse härmed en småsak, om banken sjelf eger någon miljon mera eller mindre. Hvad bankfullmäktige göra eller låta sker på ständernas vägnar, och ett regeringens bifall till deras förslag är icke en »administrativ författning», såsom en konfucius i ett visst blad bredt och platt upprepar.

I de dåliga framtidsutsigtterna spörjes från Amerika en skymt af lättnad. Representanternes hus har antagit en resolution att utgifva 20
20 å 30 miljoner dollars i silfvermynt för indragning af småsedlarne. Motses kan, att senaten skall ingå härpå. Det vore dock ungefär ett års uppgifven afkastning från silfvergrufvorna. Återstår att se, om åtgärden skall något verka på silfvervärdet i Europa. På tillgörandena i vårt land kan dock denna osäkra förhoppning icke öfva något inflytande.

86 REPLIK.

Morgonbladet n:o 157, 11. VII 1876

30 Vi äro Helsingfors Dagblads redaktion tack skyldige därför, att den i bladet aftryckt Morgonbladets artikel (n:o 139) »Dagbladet & C:o.» Dagbladet har derigenom satt sina läsare i tillfälle att bedöma dess sätt att polemisera. Att bladet skulle återtaga sina dikter eller göra något försök att förklara dem, hafva vi icke väntat. Dess tystnad är dock tillräckligt talande.

Sin reträtt betäcker bladet med temligen oblygt, högdraget tal om »allt ondt, som möter Morgonbladet på dess bana» och om »det misskännande, hvaröfver bladet, Morgonbladet nemligen, beklagar sig».

40 Läsaren vet, att någon sådan klagan aldrig i vårt blad förekommit, och Dagbladets tal derom hör alltså till dess dikters stora skara. Men till det andra, hvaraf Morgonbladet, så väl som hela pressen i landet lider, har Dagbladet visst en betydlig skuld.

Men Dagbladet har ett tillägg, hvilket vi äro skyldiga att upptaga. Det säger:

»Vi vilja blott anmärka, att det är en osanning, det vi skulle underlåtit att i afseende å den konstitutionella ställningen af myntreformens bestämmingar framlägga ordalydelsen af propositionen och landtdagsbeslutet angående den garanti för Hypoteksföreningens lån,
50 hvare transaktionen mellan regent och ständer ingick».

Vi anmärka i förbigående, att fraserna om den »konstitutionella ställningen» och om »transaktionen» äro Dagbladets, icke Morgonbladets.

Men det tillhör Dagbladet att uppvisa.

1:o. När och hvar propositionens ordalydelse finnes i bladet af-